

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Vzorčna evalvacija študijskega programa

Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
Univerzitetni študijski program
Dvopredmetni učitelj

Red. prof. ddr. Ana Vovk
Dr. Vesna Bilić
Urška Grubač Kaučič

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Vzorčna evalvacija študijskega programa

Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
Študijski program druge stopnje
Poučevanje

Red. prof. ddr. Ana Vovk
Dr. Vesna Bilić
Urška Grubač Kaučič

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O VZORČNI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj in predlagatelj: **Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta³**

Študijska programa: **Univerzitetni študijski program »Dvopredmetni učitelj« in
Magistrski študijski program »Poučevanje«**

Skupina strokovnjakov:

predsednik	Red. prof. ddr. Ana Vovk
članica	Dr. Vesna Bilić
članica	Urška Grubač Kaučič, študentka

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 1.8.2021

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov: _____

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **21. 3. 2021**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije v visokem šolstvu je dne 18. 2. 2021 (sklep št.: 6034-36/2021 in 6034-8/2021) imenoval skupino strokovnjakov za izvedbo vzorčne evalvacije dveh študijskih programov in sicer študijskega programa prve stopnje Dvopredmetni učitelj in študijskega programa druge stopnje Poučevanje, ki ju izvaja Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani. Imenovana skupina strokovnjakov je gradivo za evalvacijo prejela 21. 3. 2021. Predlog urnika so uskladili z ga. Anito Kajtazović s strani Nakvisa, nakar so 15. 4. 2021 prejeli še urnik z imeni sodelujočih s strani Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Pripravljalni sestanek skupine strokovnjakov je bil izveden 13. 4. 2021 na daljavo. Celotna vzorčna evalvacija je potekala na daljavo, preko videokonferenčnega sistema in sicer dva dni 19. 4. 2021 in 20. 4. 2021. Skupina strokovnjakov je preko Nakvisa zaprosila Pedagoško fakulteto za dodatno gradivo (tri primere diplom druge stopnje, sklenjene pogodbe z delodajalci, zadnje učne načrte za obe stopnji in kadrovske podatke (obveza in nadobveza ter izvolitve). Zaključno srečanje z ustno predstavitvijo preliminarnih ugotovitev je skupina podala po zaključku opravljenih vseh razgovorov, v torek, 20. 4. 2021. Na preliminarno poročilo fakulteta ni podala morebitnih ustnih ugovorov. Končno poročilo o vzorčni evalvaciji obeh študijskih programov Pedagoške fakultete je bilo usklajeno s skupino strokovnjakov in zaključeno ter posredovano na NAKVIS dne 16. 5. 2021. Dne 12. 7. 2021 je Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta poslala odzivno poročilo na končno poročilo o vzorčni evalvaciji obeh študijskih programov, kar je upoštevano v tem poročilu.

(Zunanja evalvacija študijskega programa se opravi v postopku podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda, izredne evalvacije študijskega programa ali se izvede kot evalvacija vzorca študijskih programov.

Zunanja evalvacija je postopek presoje spreminjanja in posodabljanja študijskega programa, njegovega izvajanja ter sistema kakovosti visokošolskega zavoda v delu, ki se nanaša na zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa (samoevalvacije). Temelj za presojo je samoevalvacijsko poročilo, ki vsebuje evalvacijo področij presoje iz tega poglavja.)

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Vzorčna evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	2	4	/	/
Standard 2	2	2		
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	5	5	/	/
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	4	8	/	/
Standard 5	2	2	/	/
Odličnost	/			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

Temeljna usmeritev za presojo po posameznih standardih:

Skupina strokovnjakov vsak predpisani standard kakovosti presoja na dveh ravneh v skladu z določbami o presoji, ki so podrobneje opredeljene v V. poglavju meril (OBRAZCI VLOG). Na prvi objektivno presodi in z argumenti podpre izpolnjevanje standarda. S tem presoja skladnost, obstoj ali izvajanje predpisanega. Na drugi ravni pa ugotovljeno stanje kvalitativno vrednoti v obsegu nad (ali pa pod) sprejemljivim in s tem presodi tudi kakovost. Na tej ravni presoje z argumenti strokovno oceni, kaj je zelo dobro, dobro, kaj ni oziroma kaj bi lahko bilo boljše. Če je nekaj skladno s predpisom, še ni nujno dobro. Nasprotno nekaj ni nujno slabo, če ni (povsem) skladno s predpisom, saj je visoko šolstvo raznoliko, dobro pa se lahko skriva ravno v posebnosti ali izjemnosti. Medtem ko nekateri standardi kakovosti vsebujejo kvalifikatorje, kot je 'kakovosten', drugi izrecno sprašujejo zgolj po primernosti, ustreznosti ali le obstoju oziroma izvajanju nečesa. Skupina strokovnjakov temu navkljub vselej presoja na dveh ravneh – iz prve ravni na koncu posameznega standarda povzame morebitne neskladnosti ali večje pomanjkljivosti, iz druge pa prednosti in priložnosti za izboljšanje, tako kot izhajajo iz ugotovitev in ocen, in ne po načelu, da morajo biti številčno uravnotežene, ali po kakšnem drugem načelu.

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

- a) **samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:**

Visokošolski zavod Univerze v Ljubljani Pedagoška fakulteta posodablja vsako leto vsebine univerzitetnega študijskega programa Dvopredmetni učitelj ter magistrskega študijskega programa Poučevanje, kar je razvidno z natančnimi popisi vseh sprememb, ki jih potrjuje senat fakultete. Spremembe predlagajo nosilci predmetov v sodelovanju z izvajalci, kar so potrdili asistenti, ki sodelujejo pri izvajanju predmetov. Največ sprememb se nanaša na posodabljanje literature in referenc, manj pa na spremembe učnih načrtov in njihovih vsebin in učnih dosežkov. Iz razgovorov je bilo zaznati, da poteka sistematična pot potrjevanja sprememb na način, da le te zberejo predstojniki (učitelji so avtonomni pri podajanju sprememb), nato jih obravnavajo na katedrah ter posredujejo Komisiji za študijske zadeve, ki pa jih znova pregleda in posreduje senatu fakultete v potrditev. Spremembe pregleda tudi vodstvo fakultete in v kolikor zazna kakršnokoli neskladje, obvesti nosilca predmeta k ureditvi sprememb. S tem zagotavljajo krovni pregled nad vsemi spremembami učnih predmetov. Iz razgovora z delodajalci (učitelji mentorji) je bilo ugotovljeno, da sicer šole dobro sodelujejo s fakulteto, niso pa vključene v razvijanje in posodabljanje študijskih programov, v kar jih bo fakulteta v prihodnje bolj vključevala. To je pomembno zlasti pri večjih spremembah kot je prehod na enovit študij, ki ga načrtuje Pedagoška fakulteta v Ljubljani in tudi o tem se bodo dodatno pogovorili z delodajalci in mentorji, kot so zapisali v odzivnem poročilu. Delodajalci so v pogovorih izpostavili, da

podpirajo stopenjski študij in ne enovitega, za kar imajo argumente v smeri, da morajo imeti študentje možnost izstopa na prvi stopnji. Zato je pomembno, da se vodstvo fakultete posvetuje s čim širšim krogom deležnikov. Glede na to, da so po prvi stopnji težko zaposljivi, že sedaj večina študentov študira obe stopnji in je prehod avtomatski (zadnji izpit je zaključek študija in vpis na drugo stopnjo), kar fakulteta navaja kot argument za prehod na enostopenjski študij.

Iz razgovorov glede izvajanja študijskih programov ni bilo zaznati nepravilnosti, načini in oblike pedagoškega dela in dela študentov so skladni z zapisanimi v učnih načrtih. V prvih dveh letnikih univerzitetnega programa Dvopredmetni učitelj je večji poudarek na strokovnih vsebinah, v drugih dveh pa so vključeni pedagoški in didaktični predmeti, več je tudi samostojnih oblik dela študentov. Magistrski program Poučevanje je zasnovan kot nadgradnja programa Dvopredmetni učitelj s poudarkom na pedagoških vsebinah, vendar brez dodatnega praktičnega izobraževanja.

Evalviranje obremenitev študentov kaže, da je zaradi narave študija na programu Dvopredmetni učitelj največja obremenitev študentov prav v prvem letniku študija, ta obremenitev je večja zato, ker se vpišejo študentje iz različnih srednjih šol z različnimi predznanji, zato imajo mnogi težave pri študiju naravoslovnih predmetov, na katerih temelji program Dvopredmetni učitelj. Posledično je tudi prehodnost med prvim in drugim letnikom zelo nizka (od 38 % do 42 %). Študentje, ki napredujejo v 2. letnik na programu Dvopredmetni učitelj potem dosežejo prehodnost med 80 % in 90 % od drugega do četrtega letnika. Na magistrski program se vpišejo avtomatsko po zaključku zadnjega izpita na univerzitetnem študijskem programu in ne pišejo diplomskih nalog. Vodstvo je opazilo, da študentje razumejo vpis na drugo stopnjo kot logično nadaljevanje prve stopnje in da se nekateri verjetno ne bi vpisali, če jih ne bi opozorili na ta potreben administrativni postopek. Zato bi kazalo na tem področju uvesti spremembo v izogib težavam pri napredovanju v smeri zgodnjega obveščanja študentov o načinu prehoda med stopnjama študija. S prenovo univerzitetnega študijskega programa Dvopredmetni učitelj se rešuje tudi ta izziv.

Pohvalno je, da vodstvo fakultete prepoznava potrebo po samoevalviranju študijskih programov in le to vidi kot pot k notranjim izboljšavam. Želijo sami skrbeti za kakovost na vseh področjih in skladno s tem zbirajo dodatne podatke in spremljajo realizacijo ukrepov. Pohvalno je tudi, da vodstvo fakultete prepoznava največji izziv znotraj študijskega programa Dvopredmetni učitelj, to je zelo nizka prehodnost med 1. in 2. letnikom, ki izhaja tudi iz slabe obveščeniosti dijakov, bodočih študentov glede tega študija. Zato bi kazalo posebej opozoriti bodoče študente o specifikah študija na programu Dvopredmetni učitelj.

Prav tako je fakulteta pripravila rešitev glede slabe zaposljivosti po prvi stopnji v smeri, da je uvedla možnost študija tretjega predmeta znotraj univerzitetnega programa. Prav tako je pripravila ustrezna potrdila za dodatnih 60 ECTS ter s tem odprla širšo možnost za zaposlitev, saj so iskani učitelji, ki pokrivajo dva ali več predmetov.

Posebej pomembno ocenjujemo, da so učitelji vključeni v različne projekte in da izsledke raziskav prenašajo v pedagoško prakso, k temu pripomore tudi organizacijska oblika delovanja fakultete preko centrov, kjer je podprto raziskovalno delo in mu namenjajo pomembno vlogo tudi s pomočjo projektne pisarne.

Zaposleni so deležni tudi finančnih podpor za udeležbo na konferencah ali za prevode ter tako razvijajo svoje raziskovalno delo, ki ga potem povezujejo s pedagoškim, kar bogati izvajanje dela s študenti, v kar jih tudi vključujejo.

Na fakulteti deluje Komisija za kakovost, ki jo sestavljajo člani vseh oddelkov, nismo pa zasledili člana iz vrst študentov. Komisijo za kakovost vodi prodekan, ker pa naj bi bila ta komisija neodvisna od vodstva fakultete predlagamo, da se zamenja predsednika komisije

z univerzitetnim učiteljem. V odzivnem poročilu je vodstvo fakultete zapisalo, da je ravno vodstvo fakultete tisto, ki si mora prizadevati za postopke ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti in uresničevati svoj program dela na način, da bo kakovost delovanja fakultete čim večja.

Iz obrazca za evalvacijo študijskega programa prve stopnje Dvopredmetni učitelj je razvidno, da fakulteta uporablja **Pravila o določitvi meril in postopkov za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti Pedagoške fakultete v Ljubljani**. Skupina strokovnjakov je ugotovila, da fakulteta redno spremlja kakovost na področju obeh študijskih programov, da ugotavlja potrebne izboljšave in jih tudi zagotavlja s spremembami in tako sklene krog kakovosti.

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 1.a) standard Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

Iz razgovorov je zaslediti, da ima fakulteta mnogo načinov za zbiranje informacij/predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja.

Fakulteta v dokumentaciji navaja, da za namene pridobivanja informacij vključuje vse deležnike, od študentov, diplomantov, visokošolskih učiteljev do delodajalcev v postopke in procese spremljanja študijskih programov. Kot posredno metodo spremljanja kakovosti študijskega programa uporabljajo študentske ankete. Preko študentske ankete študenti evalvirajo vse izvajalce predmetov, ki sodelujejo na študijskem programu. Navajajo tudi, da izvajajo anketiranje diplomantov in visokošolskih učiteljev, z delodajalci pa opravljajo razgovore. S strani študentov je bilo izkazano slabo poznavanje anket, saj jih dojemajo bolj kot obveznost za možnost pristopa k izpitu. Iz razgovora s študenti smo ugotovili, da lahko podajo zadovoljstvo in predloge izboljšav v okviru študentske ankete, vezano na posamezni predmet. Analiza študentskih anket je vključena v samoevalvacijsko poročilo. Ker ima fakulteta različne vrste anket za pridobivanje podatkov s strani študentov, po besedah študentov ne dajejo velike pozornosti njihovem izpolnjevanju, zato so lahko rezultati anket tudi delno nekakovostni. V zbiranje podatkov za izboljšanje študija so vključeni tudi asistenti, ki dobro sodelujejo z mentorji učitelji. Veliko časa porabijo za pedagoško delo in jim manj ostane za raziskovalno dejavnost, zato so tudi sami opozorili na dolgi čas študija ob pripravi disertacij. Fakulteto vodstvo bo poskušalo uravnotežiti pedagoško in raziskovalno delo pedagoških delavcev na način, da bodo imeli pedagoški delavci kljub delu s študenti dovolj možnosti za kakovostno raziskovalno delo. Analize, ki so vključene v samoevalvacijsko poročilo se obravnavajo na Komisiji za kakovosti, na seji Senata, predstavijo se tudi Akademskemu zboru.

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 1.b) standard Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Skupina strokovnjakov ugotavlja na osnovi pregleda gradiva in opravljenih razgovorov, da fakultetno vodstvo obvešča zaposlene o izsledkih samoevalvacije. Zaposleni so poznali proces samoevalvacije in aktivnosti povezane s samoevalvacijo. Manj pa so to poznali študenti funkcionarji, ki so sami slabo informirani o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji. Tudi nasploh študentje slabo poznajo proces priprave samoevalvacijskih poročil in razen nekaterih so slabo obveščeni o njihovi vsebini, zato bi kazalo bolj vključiti študente, zlasti študente funkcionarje, ki bi potem posredovali tovrstne informacije naprej. Prav tako je treba bolj aktivno vključiti študente v samoevalvacijsko komisijo, za kar si bo fakulteta prizadevala v prihodnje.

Fakulteta v vlogi opisuje, da so v procese zagotavljanja kakovosti študijskega programa vključeni vsi deležniki in so tako primerno obveščeni o uresničevanju načrtovanih nalog oz. o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa, saj predstavijo samoevalvacijsko poročilo na vseh organih pred zaključkom poročila, da imajo možnosti sovplivanja in posredovanja mnenj vsi deležniki.

Iz razgovorov z zunanjim okoljem in delodajalci pa ugotavljamo, da bi v razvoj in spremljanje načrtovanih aktivnosti morala fakulteta bolj vključiti delodajalce, zlasti šole.

Strokovnjaki ugotavljamo, da ima fakulteta s stalno nalogo posodabljanja učnih načrtov in izvajanja samoevalvacij ter njihovega vrednotenja veliko obveznosti.

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 1.c) standard Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Prednosti:

- Široko razumevanje pomena kakovosti s strani vodstva fakultete in vseh zaposlenih in evalviranje ukrepov za doseganje zanke kakovosti.
- Visoka zaposljivost diplomantov Dvopredmetni učitelj kot prednost, šole potrebujejo učitelje s kombinacijo dveh ali treh predmetov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Zavodu predlagamo vključitev zunanjih deležnikov v posodabljanje učnih načrtov.
- Delodajalci in študentje ter diplomanti ugotavljajo potrebo po vključitvi pedagoško didaktičnih vsebin v nižje letnike
- Razmisliti o številu razpisanih mest na likovni pedagogiki in razširitev kompetenc za širše možnosti zaposlitve (generične in predmetno specifične)
- Spodbujanje študentskih predstavnikov za aktivno sodelovanje v Komisiji za kakovost in približati vsem študentom in zaposlenim izsledke samoevalvacijskega poročila.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: /

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Zagotavljanju kakovosti je v samoevalvacijskem poročilu fakultete namenjeno posebno poglavje. Študijska programa se po imenu, namenu in vsebini primerno umeščata v predvideno področje v klasifikacijo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS). V vsebinskem pogledu fakulteta pripravlja in izvaja več anket, s katerimi pridobiva podatke za samoevalvacijo.

V razgovoru s Komisijo za kakovost smo ugotovili, da fakulteta preventivne in korektivne ukrepe izvaja sproti, prav tako ima široko organizirano mrežo za pridobivanje podatkov in njihovo analizo.

Veliko pozornost namenja tudi ukrepom, ki jih uvaja po pripravi samoevalvacijskih poročil.

Na podlagi opravljenih razgovorov s Komisijo za kakovost ugotavljamo, da je del vrednotenja, ki se nanaša na povratne zanke pomanjkljiv zaradi višje sile, kot je primanjkljaj finančnih sredstev za materialne potrebe opreme prostorov. Zunanje okolje bi morala fakulteta bolj obveščati o načrtovanih in izvedenih spremembah, za kar si bo fakultetno vodstvo prizadevalo v prihodnje.

Ugotavljamo, da fakulteta izpolnjuje 2. standard 21. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Prednosti:

- Široka koordinacija različnih služb za pridobivanje podatkov za analize za samoevalvacijo.
- Hitra prilagoditev na razmere Covid za izvedbo pedagoškega in raziskovalnega dela ter sodelovanje s šolami.

Priložnosti za izboljšanje:

- Aktiviranje Alumni kluba za povezavo fakultete z diplomanti za potrebe promocije in sodelovanja z okoljem.
- Člani Komisije za kakovost naj bi bili iz vrst pedagoškega osebja in ne iz vodstva fakultete ter bolj aktivno vključiti študente.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

**Ne izpolnjuje standardov kakovosti
Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: /**

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

(Presoja se, ali je po spreminjanju in posodabljanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril.)

Iz pogovorov z vodstvom, učitelji, asistenti in študenti ter vpogleda v dokumentacijo Univerze v Ljubljani Pedagoške fakultete je razvidno, da se študijski programi vsako leto posodabljuje na podlagi letnega poročila o kakovosti, torej samoevalvacije.

Člani oddelka razpravljajo in predlagajo konkretne spremembe in jih argumentirajo, njihovi nadrejeni pa te predloge pošljejo v nadaljnji postopek za sprejem, pri čemer upoštevajo razvoj stroke. Pri tem ne zanemarijo niti osnovnih ciljev in integritete programa.

V okviru samoevalvacije je pozornost namenjena tudi kompetencam diplomiranih dvopredmetnih učiteljev in diplomantov programa Poučevanje. Vse naštetu služi tudi kot povratna informacija za programske inovacije. V letnem poročilu o kakovosti za leto 2019 pa so študentje kompetence ocenili nekoliko nižje od povprečne ocene predmeta.

Na podlagi dokumentacije in razgovorov bi lahko sklepali, da obstajata horizontalna in vertikalna povezava med obveznimi in izbirnimi predmeti, kar se najbolje kaže v magistrskih nalogah študentov na študijskih programih dvopredmetni učitelj in poučevanje.

Izpostavljena je tudi kakovostna povezava med didaktičnimi predmeti in predmeti stroke ter povezava strokovnih predmetov z istega predmetnega področja, kot uspešen primer pa je navedeno tudi predmetno področje Biologije.

(Presoja se tudi, kako znanstveno, strokovno, raziskovalno oziroma umetniško delo na visokošolskem zavodu vpliva na posodabljanje študijskega programa.)

Iz razgovorov z vodstvom, učitelji, asistenti in študenti ter vpogleda v dokumentacijo Pedagoške fakultete v Ljubljani je mogoče sklepati, da sta študijska programa Dvopredmetni učitelj in Poučevanje povezana z znanstvenim, strokovnim in raziskovalnim delom.

Vsi učitelji so primerno habilitirani, imajo ustrezne reference in objavljene članke s področja, ki ga poučujejo. Učitelji objavljajo članke v ustreznih zbirkah podatkov, v WoS in SCOPUS, v sodelovanju s tujimi partnerji pa so objavili nove znanstvene publikacije.

Uspešno sodelujejo tudi v domačih in mednarodnih znanstvenoraziskovalnih projektih (ERASMUS + KA2, strateško partnerstvo ali po ustvarjalni poti do znanja – PKP, ESS itd.), Pa tudi prijavnih projektih. Komisija za znanstveno in raziskovalno delo želi vzpodbuditi in

izpostaviti njihove dosežke. Razpisujejo tudi notranje natečaje za spodbujanje znanstvenega raziskovanja in umetniškega dela.

Po mnenju učiteljev, slednji vključujejo rezultate raziskav, v katerih sodelujejo, pa tudi najnovejša znanstvena spoznanja neposredno v pedagoški proces, kar je razvidno iz osnovne literature predmetov, vse to pa vpliva na inovativnost študijskih programov Dvopredmetni učitelj in Poučevanje. Letno poročilo o kakovosti navaja, da približno 50 % vsebine seminarja temelji na rezultatih znanstvenih raziskav ali umetniških del predavateljev, na isti podlagi pa temeljijo tudi predavanja (30-50%).

Poleg tega visokošolski učitelji svoje študente vključujejo v raziskovalne projekte. S sodelovanjem v takšnih projektih študentje pridobijo številne reference, ki jih delodajalci nenavadno cenijo.

Potrebno je omeniti tudi organizacijo umetniških razstav, na katerih sodelujejo učitelji in sodelavci ter študenti PEF.

Pomembno vlogo pri spodbujanju znanstvenega dela ima sodelovanje učiteljev na domačih in mednarodnih konferencah ter organizacija konferenc na Pedagoški fakulteti. Nadaljnje je potrebno povedati, da so organizirane tudi študentske konference (na primer konferenca, ki jo pripravijo študentje programa Kognitivne znanosti itd.).

Raziskovalni centri PEF (Center for Education Policy Studies - CEPS, Center for Diskret Mathematics, Center for Research and Promotion of talent - CRSN, Center KemikUM, Center za kognitivne znanosti) nedvomno prispeva k spodbujanju raziskovanja in znanstvene dejavnosti, inovativnosti programov in ugleda fakultete. Njihov cilj je bolj intenzivno povezati študijske programe z raziskovalnim pristopom in jih kombinirati s pedagoškimi dejavnostmi. Z drugimi besedami, svoje učence vključujejo v vse dejavnosti in jim tako omogočajo prenos znanja na osnovnošolce in srednješolce ter tako pridobivanje praktičnih izkušenj pri vzgojnem delu, kar je zelo koristno. V tem smislu je za analizirani program Dvopredmetni učitelj zanimivo izpostaviti dejavnosti centra KemikUM, kot so naravoslovni sejem, organizacija poletne šole ali delavnice za spodbujanje povezave učnih procesov s šolsko prakso in popularizacijo kemijskega izobraževanja med mladimi.

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 3. standard 22. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Študijski program se po imenu, namenu in vsebini primerno umešča v predvideno področje in disciplino, kar pomeni, da izpolnjuje drugi standard 17. člena Meril, ki se nanaša na sestavo in vsebino študijskega programa. Študijski program izpolnjuje tudi tretji standard 17. člena Meril, saj je povezan z okoljem.

Fakulteta redno pripravlja Poročila o delu, v katera vključuje evalvacije raziskovalnega in pedagoškega dela in Komisija za kakovost skrbi za povezavo teh poročil in jih združuje in interpretira v skupna poročila. Komisijo za kakovost vodi prodekan, kar ni skladno s pravili, da je KOK samostojna, ne odvisna od vodstva fakultete, saj je s tem zagotovljeno neodvisno samoocenjevanje.

Na letni ravni opravljajo redno samoevalvacijo študijskih programov, kar je razvidno iz samoevalvacijskega poročila fakultete. Študijske programe letno posodablja, kar je opisano v senatnih zapisnikih, kjer so jasno vidne vse spremembe obeh programov.

Iz razgovorov z delodajalci in diplomanti ni bilo zaznati, da bi predlagali predloge izboljšav ali potreb po spremembi študijskega programa, ker niso vključeni v ta proces, so pa nam predlagali, da naj študij ostane dvostopenjski.

V samoevalcijskem poročilu fakultete je predstavljena analiza potreb zaposlovalnega okolja oz. trga dela, kjer ugotavljajo velike možnosti za zaposlovanje diplomantov, kar so potrdili tudi delodajalci, ki vidijo vnaprej velike možnosti za diplomante PEF.

Prednosti:

- Sistemska ureditev možnosti izbire predmetov, ki omogočajo dvopredmetnim učiteljem, da lahko učijo v drugi triadi (izdaja potrdila).
- Programa sta dobro zasnovana, inovativnosti obstoječih programov in njihovega spremljanja velika prednost PEF. Enako pomembna je vertikalna in horizontalna povezava med predmeti (obvezni - izbirni itd.).
- H kakovosti programa nedvomno prispeva vključitev rezultatov najnovejših znanstvenih raziskav samih profesorjev, pa tudi njihovo sodelovanje v projektih na mednarodnih konferencah. Rezultati znanstvenega, raziskovalnega in umetniškega dela lahko pomembno prispevajo k širjenju znanja, pridobivanju novih spoznanj in navsezadnje kakovosti samih programov ter zadovoljstvu in uspehu študentov
- Partnersko sodelovanje fakultete s študenti, diplomanti, visokošolskimi učitelji in delodajalci v regiji.
- Posodabljanje študijskih programov z novimi vsebinami in pristopi dela.

Priložnosti za izboljšanje:

- Ponovno preveriti prednosti prehoda na enovit magistrski študij tudi z delodajalci.
- Navkljub vsem tem pozitivnim vidikom je še vedno prostor za napredek.
- Pri zastavljanju kompetenc bi se bilo potrebno posvetovati in spoštovati mnenja ravnateljev šol, mentorjev in obnoviti povezavo z diplomanti (Alumni klub), ki imajo kakovostne ideje za izboljšanje teh programov, in se nanašajo na kompetence vodenja posameznih razredov, dela s starši, spoznavanje različnih procesov šolanja, seznanjanje z delom učiteljskih svetov, sodelovanje z različnimi službami.
- Več pozornosti namenite izbirnim predmetom D, ki bi lahko z novo vsebino prispevali h kakovosti študijskih programov Dvopredmetni učitelj in Poučevanje.
- Letno poročilo o kakovosti poudarja nezadovoljstvo s številom objavljenih člankov v WoS in SCOPUS v letu 2019 ter poudarja potrebo po sodelovanju v več projektih. Ker so to zelo pomembne stvari za kakovost programov in poučevanja, bi bilo treba učiteljem in asistentom omogočiti, da tem področjem posvetijo več časa. To pa jim otežuje pedagoška obremenjenost (redni in izredni študij, programi usposabljanja)

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /
Ne izpolnjuje standardov kakovosti
Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: /

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

- a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):**
- različnim skupinam študentov,
 - različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),
 - potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta študentom zagotavlja svetovalne storitve že pred vpisom na fakulteto. Vse informacije, ki so potrebne za informiranje tako bodočih kandidatov kot tudi študentov so na voljo na spletni strani zavoda. Prav ima zavod vzpostavljen karierni center, s katerim je v zadnjih letih spletel še tesnejše vezi. Vodstvo zavoda poudarja, da so z kariernim centrom, kljub začetnim preprekam, našli skupno sodelovanje in sedaj pripravljajo veliko vsebin, ki so namenjene študentom Pedagoške fakultete. Fakulteta skupaj z kariernim centrom organizira karierne dneve, dogodke, ki diplomante pripravijo na zaposlitev. Na začetku študijskega leta zavod organizira "spoznavni dan za študente", kjer se študentom predstavijo pomembne informacije o študiju (vključno z procesom izbirnih predmetov, obštudijskimi dejavnostmi, ki so jim na voljo tekom študija in mednarodnih izmenjavah). Prav tako v okviru fakultete deluje Psihosocialna svetovalnica, ki ima izredni pomen, še posebej v času Covida, ko so študentje bolj izpostavljeni psihičnim obremenitvam. V letu 2020 je Psihosocialna svetovalnica razširila svoje delovanje na področju celotne Univerze v Ljubljani.

Visokošolski učitelji se pri svojem delu poslužujejo modernih metod poučevanja. Tako so študentje kot pedagoški delavci povedali, da se način in oblika poučevanja prilagajata študentom, predvsem tistim s posebnimi potrebami, ki pa jih je malo. Izvajalci predmetov ob začetku študijskega leta pozovejo študente, ki imajo priznan status, da se pri njih oglasio na govorilnih urah ter tako z njimi uskladijo potrebe po prilagoditvah samega študija. Študentje kot glavno prednost izpostavijo tudi delo v majhnih skupinah. Ugotavljamo, da je usklajevanje zavodu uspelo tudi tekom pandemije. Študentje so povedali, da so bili tudi tekom epidemije razdeljeni na manjše skupine, pogosto pa so te skupine bile razdeljene še v podskupine, kar je omogočilo učinkovito in osredinjeno delo.

Vsi deležniki s katerimi je strokovna skupina opravila razgovore prepoznavajo visoko zaposljivost diplomantov, predvsem študentov študijskega programa Dvopredmetni učitelj, ki se praviloma zaposlijo že pred dokončanjem študija druge stopnje.

Posebej je potrebno poudariti prizadevanje vodstva, da študentom programa Dvopredmetni učitelj omogoči poučevanje tudi v nižjih razredih osnovnih šol (v 6. in 7. razredu), saj jim omogoča, da zraven dvopredmetnega študija izberejo izbirni sklop tretjega predmeta, ki jim omogoča poučevanje predmeta Naravoslovje. Prav tako vodstvo omogoča študentov, da se vključijo v študijske aktivnosti, ki presegajo 60 ECTS in si tako zagotovijo še boljše možnosti za zaposlitev.

Visokošolskim učiteljem je dana možnost raziskovanja in se omogoča njihova raziskovalna in znanstvena dejavnost. S tem jim omogoča pedagoški in strokovni razvoj. Na zavodu delujejo raziskovalni centri. Plačila raziskovalcev se financirajo izključno preko projektov (na primer ESS in ARSS projekti). Na zavodu je sistemsko urejeno financiranje priprave prispevkov za konference in druge oblike objavljanja člankov. Zaradi spletnih izvedb tovrstnih aktivnosti so sredstva razporedili vsem, ki so se prijavili. Razpise prijav za sredstva izvedejo trikrat letno. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da ima velika večina visokošolskih delavcev velik presežek pedagoške preobremenjenosti.

Študijski program Dvopredmetni učitelj se izvaja kot redni študij in Poučevanje kot redni in izredni študij, oba na lokaciji Univerze v Ljubljani Pedagoške fakultete. Drugih lokacij za izvajanje fakulteta nima akreditiranih.

V program Dvopredmetni učitelj se vpisujejo kandidati tudi iz poklicnih šol, ki imajo drugačno pričakovanje o zahtevnosti študija, zato prehodnost med 1. in 2. letnikom v razmerju do prehodnosti na drugih programih nizka. Prav tako je vpis nizek, saj kandidatom po prvi stopnji študija (po štirih letih) ni možno poučevati, na kar imajo pomisleke tudi delodajalci in predlagajo spremembo te odločbe. Študijsko smer si študenti izberejo vpisu na dvopredmetni program, fakulteta ponuja kombinacije naravoslovnih smeri študija. Ker je v praksi povpraševanje po večpredmetnosti in ker lahko dvopredmetni učitelj uči samo v 8. in 9. razredu (po zaključenem petem letniku), je interes študentov izbrati izbirne predmete iz tretjega predmetnega področja, kjer bo fakulteta od letos izdajala tudi potrdila o dokončanju dodatnih vsebin, kar kandidatom omogoča širšo zaposlitveno možnost.

Na študenta osredinjeno/osredotočeno poučevanje: iz razgovorov z različnimi deležniki je zaznati, da poznajo inovativne oblike izobraževanja in jih tudi vnašajo v študijski proces, zlasti pri vajah in seminarjih, pa tudi pri predavanjih. Pristop obrnjenega učenja je ustrezno implementiran, čeprav ga nosilci predmetov in študenti povezujejo predvsem s samostojnim delom v okviru seminarskih vaj.

Nosilci predmetov so s sodelovanjem in delom na fakulteti zadovoljni in mnogi aktivno sodelujejo v več komisijah in drugih organih fakultete.

Študenti izkazujejo interes za mednarodno mobilnost, vendar so zlasti v programu Dvopredmetni učitelj precej omejeni z možnostjo izbire ustrezne fakultete v tujini, zato je fakulteta organizirala posebno delovno skupino, ki bo našla ustrezne fakultete in jih ponudila študentom. Za tuje študente izvajajo izbirne predmete v programu Poučevanje v angleškem jeziku, kar pozitivno vpliva na interes tujih študentov za študij na fakulteti. Nasploh so zaposleni vključeni v različne oblike mednarodnih sodelovanj in dajejo možnost sodelovanja tudi študentom.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Ugotavljamo, da zavod izvaja kontaktne ure skladno z učnimi načrti ter da so le te izvedene. Obseg in vrsta kontaktnih ur, kot izhaja iz učnih načrtov sta skladna z namenom študija, ki ga izvaja visokošolski zavod. Študentje ocenjujejo, da visokošolski zavod postavi visoko lestvico zahtevnosti študija, kar se kaže predvsem pri prehodnosti študentov iz prvega v drugi letnik na študijskem programu Dvopredmetni učitelj. Po pogovoru skupine strokovnjakov z vsemi deležniki ugotavljamo, da je nizka prehodnost posledica različnih ravni predznanj, s katerimi prihajajo dijaki na fakulteto. Kandidati, ki se na študij vpisujejo namreč ne pričakujejo, da bo potreben tako zelo visok nivo znanja ali pa se vpišejo kandidati, katerim prva želja ni bil pedagoški študij. Na ustreznost kaže tudi dejstvo, da študentje, ki izdelajo prvi letnik tudi izdelajo študij na visokošolskem zavodu.

Študentje na visokošolskem zavodu pridobijo ustrezne kompetence, ki jih potrebujejo za svojo nadaljnjo karierno pot, kar tudi poudarijo tako diplomanti kot tudi zunanji deležniki. Prav tako slednje potrjujejo tudi študentje, ki se tekom študija tudi velikokrat zaposlijo.

Obremenjenost študentov izstopa pri pripravi in izvajanju praktičnega izobraževanja, saj ugotavljajo študentje, da je bistveno preveč dela potrebnega za delež, ki se potem upošteva pri priznavanju obveznosti.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Na visokošolskem zavodu zelo dobro deluje knjižnica. Ta zagotavlja vso ustrezno študijsko gradivo za študente. Knjižnica šteje 124.912 enot. Prav tako zagotavlja oddaljeni dostop DiKUL. V sklopu tega lahko študentje oddaljeno dostopajo do 20.000 e-revij in 170.000 e-knjig. Študentje so izrecno pohvalili prilagodljivost in strokovnost knjižničark, ki so jim tudi med pandemijo priskočile na pomoč. Tistim, ki so lahko prišli do fakultete so tudi prinašale fizično gradivo na parkirišče, tako, da so si le-tega lahko študentje tudi izposodili. Tekom študija na daljavo so bili študentom zagotovljeni viri, ki so omogočili študij. Profesorji s študenti delijo svoje lastne skripte, ki so študentom ves čas dostopne preko spletnih učilnic. Študentje so povedali, da so se za pomoč pri dostopanju do strokovnih člankov lahko obrnili na pomoč profesorjev, ki so jim le-te posredovali. Nasploh problema z dostopom do literature nismo zaznali. Visokošolski zavod razpolaga tudi z dodatno opremo in literaturo, ki je na voljo študentom s posebnimi potrebami. Slednjim se prilagajajo tudi izvajalci pedagoškega procesa. Na podlagi tega ocenjujemo, da so gradiva, ki jih da na voljo visokošolski zavod ustrezna in zadoščajo oblikam poučevanja in potrebam študentom.

V razgovorih s študenti smo ugotovili, da jim gradivo za predmet posredujejo visokošolski učitelji preko e-pošte ali direktno na predavanjih, predavanja tudi objavljajo v spletnih učilnicah. Učitelji posebej izdajo učna gradiva kot skripta za študij in prenašajo rezultate projektnega dela v pedagoško prakso. Potrebno literaturo za študij študentje dobijo tudi iz knjižnice, katere delo so zelo pohvalili. Študenti lahko uporabljajo knjižnico, ki je na lokaciji fakultete odprta v normalnih razmerah vsak dan.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Študentje Univerze v Ljubljani Pedagoške fakultete se lahko vključujejo v različne raziskovalne projekte. Vendar pa pri tem ugotavljamo, da je za to potrebna velika mera samoiniciativnosti študenta samega. Študentje vedo za obstoj raziskovalnega dela, vendar ugotavljamo, da se le-tega ne udeležujejo številčno.

Izpostaviti gre predvsem vključevanje študentov v raziskovalno dejavnost v Trstu in vključevanju večjega števila študentov v ŠIPK in PKP projekte. Študentje se lahko v raziskovalno dejavnost, predvsem v ŠIPK in PKP projekte, prijavijo na podlagi razpisa izbrani pa so na podlagi študijske uspešnosti in tudi letnika študija. Zavod v svoji vlogi navaja, da je v zadnjih treh letnih razpisal več kot 20 raziskovalnih projektov (primeroma navedejo: Dan glasbe v Dragi, Ustvarjalna klima in ocenjevanje ustvarjalnega potenciala učencev, ŠETLAND, Razvoj mobilne aplikacije za vzorčenje izkustva in druge).

Dodiplomski in magistrski študenti sodelujejo v raziskovalnih projektih fakultete. Vsako leto je študentom omogočeno sodelovanje pri raziskavah, na mednarodnih dogodkih in v drugih oblikah, kar je skladno s 33. členom ZViS.

Fakulteta vključuje študente v projektno delo preko Centrov, ki jih ima na fakulteti, ki so izključno projektno financirani in ki skrbijo za razvoj novih znanj, kar ocenjujemo kot zelo pozitivno.

Študenti so vključeni tudi v individualne raziskovalne projekte visokošolskih učiteljev na fakulteti, saj ima fakulteta več vrhunskih strokovnjakov, ki pridobivajo projekte iz različnih področij.

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje na zavodu zajema hospitacije v nižjih letnikih študija in strnjeno praktično usposabljanje, ki poteka neposredno na šolah v višjih letnikih študija. Iz prilog, ki nam jih je posredovala visokošolski zavod je jasno razvidna vloga mentorjev, visokošolskih učiteljev in študentov. Študentje so izrecno pohvalili organizatorje praktičnega izobraževanja. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da so mentorji, ki jih je izbralo vodstvo ustrezno usposobljeni ter da študentje dosegajo učne kompetence, ki so zastavljene. Zavodu pa predlagamo, da za slednje ob začetku študijskega leta izvede strokovno srečanje.

Študentje z opravljanjem praktičnega izobraževanja pridobijo ustrezne kompetence, ki jim služijo na njihovi nadaljnji karierni poti. Ugotavljamo, da praktično izobraževanje, ki ga zagotavljajo zunanji deležniki ustreza stopnji študija in študente študijskih programov pripravi na to, da se bodo lahko samostojno znašli v razredu.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da je sodelovanje visokošolskega zavoda z zunanjimi deležniki, ki zagotavljajo praktično izobraževanje študentom zelo dobro. Vsi so pohvalili sodelovanje, ki ga imajo z visokošolskim zavodom, si pa želijo, da bi jih fakulteta vabila na izobraževalna predava (ki so lahko namenjena tudi študentom), da bi tako dobili občutek, da tudi sami, za to častno nalogo, ki jo sicer radi opravljajo, dobijo v zameno novo znanje. S tem se strinja tudi vodstvo visokošolskega zavoda, ki tudi samo prizna, da je del pogodbe, ki jo sklenejo z zunanjim deležnikom "plačilo" v obliki plačila kotizacij za izobraževanja. V odzivnem poročilu je vodstvo Univerze v Ljubljani Pedagoške fakultete izpostavilo okrepitev sodelovanja z mentorji in vodstvi šol.

Število ur praktičnega izobraževanja po mnenju študentov, visokošolskih delavcev in zunanjih deležnikov ni ustrezno. Vsi prej naštetih si želijo, da bi bilo praktičnega izobraževanja več. S strani deležnikov smo bili deležni predloga, ki bi ga radi posredovali vodstvu in sicer, da se zagotovi več hospitacij. Deležniki so predlagali, da bi se hospitacijam lahko namenil en dan v tednu tekom celotnega študijskega leta ali pa celo eno celo leto in bi se tako študentom omogočilo, da spremljajo razvoj učencev in tudi, da se lahko bolj vpletejo v samo delovno okolje, kot je to mogoče storiti v dveh tednih. Študentje so pohvalili odločitev vodstva, da morajo praktično izobraževanje vsako leto opravljati na drugi šoli, saj v tem vidijo pozitivno prisilo, ki jih je pripeljala do tega, da spoznajo različna delovna okolja in se ne vračajo samo k tistemu, ki se zanje zdi varen mehurček. Z hkrati poudarijo, da je praktično izobraževanje premalo kreditno ovrednoteno. Povedali so, da imajo s praktičnim izobraževanjem veliko dela predvsem pred in po samem obisku šole. Spopadajo se namreč z veliko papirologije. Izrazili so željo, da bi imeli še prosti dan po praktičnem izobraževanju, ki bi ga lahko namenili urejanju administracije. Veliko obremenjenost študentov z birokratskimi postopki so zaznali tudi zunanji deležniki. Ti so izpostavili razlike v pripravljenosti študentov na pedagoško prakso. Razlog vidijo v tem, da so za določene predmete, obrazci, ki jih morajo študentje pripraviti pred samim nastopom na šoli, tako podrobni, da jih temeljito pripravijo na njihov nastopom, medtem ko drugi niso. Diplomanti izrazijo tudi željo, da bi se že tekom študija vpeljalo študente v izpolnjevanje vsakodnevnih obveznosti s papirologija s katerimi se srečajo po samem študiju in jim povzroča preglavice. Zunanji deležniki in študentje bi si pri izvajanju študijskega programa želeli tudi več didaktičnih predmetov v nižjih letnikih študijskih programov, kar bi jim, po njihovem mnenju omogočilo boljše izvajanje praktičnega izobraževanja.

Praktično izobraževanje študentov je organizirano v 3. in 4. letniku dvopredmetnega univerzitetnega programa. Študentje in delodajalci ugotavljajo, da bi moralo biti to izobraževanje organizirano že prej in da je pozno, da se študentje šele v drugem delu študija srečajo s temi vsebinami. Za izvajanje praktičnega izobraževanja imajo koordinatorje, ki skrbijo za stike z delodajalci in okoljem, za kar imajo pripravljeno različno obsežno dokumentacijo za spremljanje dela na šolah (izpostavljeno je bilo, da naj fakulteta poenoti administrativno dokumentacijo npr. po zgledu kemije), da bodo imeli študentje povsod podobne obveznosti za opravljanje prakse. Študentje so izpostavili neenakomernost obremenitve in priznavanja obveznosti na praksi v smeri, da je treba vložiti preveč dela.

Za koordinatorja praktičnega usposabljanja je določen nosilec predmeta, za mentorje pa učitelji. Fakulteta za izbor mentorjev nima posebnih meril, večinoma so to bivši študentje fakultete.

e) ustreznost urnikov, števila govornih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Izvedbeni urniki so pripravljani in objavljeni ob začetku študijskega leta. V razgovoru s študenti, visokošolskimi učitelji in vodstvom fakultete ugotavljamo, da se je izvedba pedagoškega dela precej spreminjala v času Covid razmer in da so morali prilagajati različne oblike dela, zlasti tiste, vezane na laboratorijsko delo ter izvajanje praktičnega izobraževanja.

Študentje in tudi vodstvo fakultete se zavedata težav z usklajenostjo urnika za vse skupine, kar povezujejo z veliko izbirnostjo in izvedbo delov predmetov na drugih lokacijah.

Visokošolski učitelji so dosegljivi študentom tako v okviru govorilnih ur, kot tudi sicer, zlasti so študentje pohvalili način študija na daljavo in dosegljivost učiteljev.

Visokošolski učitelji so udeležencem dostopni tako v predavalnici kot tudi na govorilnih urah ter preko e-pošte. Prav tako so dostopni tudi nepedagoški delavci.

Kljub temu, da študentje izrazijo željo po drugačnih urnikih, se skupina strokovnjakov strinja s pojasnilom vodstva, ki ga je le to podalo ob koncu našega obiska. To je navedlo, da se probajo, kolikor se da prilagajati študentom, vendar pa vsakega želje pri taki veliki količini študentov ni moč uslišati, tako zaradi prostorskih stisk kot tudi študija na drugih fakultetah, kamor se odpravljajo, tekom študijskega procesa študentje PEF UL.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Visokošolski učitelji, ki so vključeni v izvedbo študijskega programa so aktivni raziskovalci, ki delujejo na svojih predmetno specifičnih področjih in istočasno na pedagoških področjih.

Učitelji se habilitirajo na dveh področjih in sicer za predmetno področje, ki ga pokrivajo, to opravijo na drugi, matični fakulteti. Dodatno pa se na Pedagoški fakulteti habilitirajo še za didaktiko področja, ki ga pokrivajo, tako da morajo izpolnjevati strožje zahteve kot nepedagoški habilitirani učitelji.

Individualno raziskovalno delo vključenih učiteljev je vezano na projekte in različne programe, kjer sodelujejo tudi mednarodno.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Visokošolski zavod ima na nekaterih področjih boljše zagotovljene materialne razmere kot na drugih. Kot svetlo točko je nujno potrebno izpostaviti oddelek za biologijo ter prilagoditve, ki jih je zavod uvedel za študente s posebnimi potrebami. Zavod ima dvigalo za osebe, ki so gibalno ovirane, sanitarije za invalide, klančino, ne gre pozabiti niti na mesta z braillovo pisavo za slabovidne. Fakulteta tudi razpolaga z dodatno opremo in literaturo, ki jo potrebujejo študentke in študenti z različnimi posebnimi potrebami. Zavod prav tako razpolaga s kantino in jedilnico, ki jo lahko študentje in zaposleni koristi, kadar študij poteka fizično na fakulteti. Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta ima 24 učilnic, ki so opremljene s sodobno računalniško opremo, 3 računalniške učilnice in 3 sejne sobe, ki imajo multimedijško opremo.

Kljub temu pa ne gre prezreti dejstva, da tako študentje kot profesorji opozorijo na pomanjkljive osnove materialne razmere. Zaposleni so opozorili na zamakanje strehe, hladne prostore pozimi, prepih in pomanjkanje stolov. Zavod pozivamo, da v teh prostorih vzpostavi varno in zdravo okolje za študij in pedagoško ter znanstveno delo.

Na visokošolskem zavodu deluje knjižnica. Ta zagotavlja ustrezno študijsko gradivo za študente. Knjižnica šteje 124.912 enot. Prav tako zagotavlja oddaljeni dostop DiKUL. V sklopu tega lahko študentje oddaljeno dostopajo do 20.000 e-revij in 170.000 e-knjig. Za vse študente prvih letnikov zavod organizira izobraževanje o knjižničnih storitvah. Novim študentom razdelijo tudi Bilten knjižnice. V njem predstavijo tudi 15 različnih izobraževanj

in izobraževanja, ki potekajo s pomočjo videokonferenčnih orodij. Fakulteta ima težave s prostorskimi kapacitetami, ki pa jih uspešno rešuje s širjenjem laboratorijev in drugih prostorov za aktivno delo študentov. Iz video posnetka je skupina strokovnjakov opazila velik napor fakultete po izboljšanju razmer za delo na fakulteti, čeprav so študentje poročali o slabih razmerah v izbranih predavalnicah (nedelujoče klime, prepahi, hrup). Zaradi omejenosti možnosti investicij fakulteta ne zmore odpraviti vseh pomanjkljivosti.

Fakulteta uporablja sodoben informacijski sistem (VIS), z dostopom preko spletne strani fakultete.

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 4. standard 23. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki se nanaša na izvajanje študijskega programa.

Prednosti:

- Zadovoljstvo študentov s pedagoškim osebjem na fakulteti, individualni pristop pri študiju in hitra odzivnost.
- Podpora znanstvenemu delovanju zaposlenih in vključevanje študentov.
- Zadovoljstvo študentov s študijem na fakulteti, individualni pristop pri študiju in odzivnost visokošolskih učiteljev.
- Kakovostno delovanje koordinatorjev praktičnega izobraževanja.

Priložnosti za izboljšanje:

- Aktivna povezava z učitelji mentorji po šolah in ponudba izobraževanj in drugih oblik sodelovanja.
- Urediti zdrave pogoje za izvajanje pedagoškega procesa v nekaterih prostorih (okna, oprema, streha in drugo).
- Študentje in zunanji deležniki pogrešajo več didaktično metodoloških vsebin že v nižjih letnikih.
- Sogovorniki ugotavljajo, da je premalo praktičnega izobraževanja in da bi ga bilo potrebno povečati za spremljanje razvoja otrok (hospitacije od prvega letnika).
- Aktivna povezava z učitelji mentorji po šolah in ponudba izobraževanj.
- Razmisliti o spremembi izvedbenega urnika in enakomerni obremenitvi študentov.
- Izboljšati materialne razmere fakultete glede na finančne zmožnosti.
- Študentom težavnost študija in sistematiko študija (v nižjih letnikih znanstveni pristop in v višjih didaktični) predstaviti na informativnih dnevih.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

**Ne izpolnjuje standardov kakovosti
Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: /**

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

Izpolnjevanje standarda

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Skupina strokovnjakov ugotavlja na podlagi pregleda vloge in opravljenih razgovorov s študenti, da je študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom prve in druge stopnje omogočeno nemoteno napredovanje med letniki in dokončanje študija, pri čemer velja kot posebnost prehod med 1. in 2. letnikom univerzitetnega programa Dvopredmetni učitelj. Posebnost je v zelo nizki prehodnosti zaradi različnih usposobljenosti kandidatov, ki se vpišejo z zelo različnim predznanjem. Izpitni roki so določeni po zaključku posameznega predmeta in jih je fakulteta tudi v času Covida upoštevala dosledno. Skladno s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja so za posamezni predmet določeni izpitni roki in študentje niso imeli opomb na ocenjevanje ter razporeditev izpitnih rokov. Le nad urnikom je bilo nekaj opomb s strani študentov zaradi velikih razmikov med izvedbami posameznih učnih enot, kar je vodstvo fakultete opredelilo kot posledico prostorskih težav v stavbi ter dejstva, da imajo en dan prost v teden, zato je potrebno obveznosti izpeljati tekom tedna tudi v popoldanskih urah. Študenti izražajo zadovoljstvo, da ob koncu tretjega letnika programa Dvopredmetni učitelj nimajo diplomske ali raziskovalne naloge, temveč je zadnji izpit že pogoj za vpis na drugo stopnjo.

Delodajalci ugotavljajo, da bi študentje univerzitetnega programa Dvopredmetni učitelj potrebovali več psihološko, didaktičnih in metodičnih znanj, da so kot mladi učitelji polni strokovnih znanj, ki jih s težavo prenašajo na otroke. Zato bi bilo smiselno razmisliti tudi o tem, še zlasti pa delodajalci zagovarjajo stopnjevit študij in ne enovitega z obrazlago, da mnogi študentje tekom študija ugotovijo primernost za pedagoški poklic.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Fakulteta visokošolskim učiteljem zagotavlja spoštovanje njihovih pravic in avtonomijo pri poučevanju in to imajo tudi zapisano kot pravico učiteljev, kar ocenjujemo kot zelo pozitivno. Redno in dopolnilno zaposlenim na fakulteti zagotavlja karierni razvoj, tudi v obliki podpore pri doktorskem študiju in finančni podpori pri udeležbi na drugih izobraževanjih, konferencah in objavah člankov v tujih revijah.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Iz pogovorov s študenti ugotavljamo, da si želijo večjo in bolj časovno skladno obveščanje glede poteka izobraževalnih dejavnosti (zlasti program Dvopredmetni učitelj). Tudi zunanji sodelavci in delodajalci pričakujejo večjo vključevanje v aktivnosti fakultete v obliki

ponudbe izobraževanj, predavanj in obveščenosti o dogodkih, prav tako si želijo večje sodelovanje z učitelji mentorji.

Vsem študentom so obvestila o študijskem procesu na voljo preko spletne strani fakultete in e-pošte ter družbenih omrežij. Urnik je objavljen v visokošolskem informacijskem sistemu (VIS).

Ugotavljamo, da zavod izpolnjuje 5. standard 23. člena Meril za vzorčno evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki se nanaša na zagotavljanje pravic deležnikov v študijskem programu.

Prednosti:

- Jasno izražena avtonomija učiteljev in podpora pri njihovih napredovanjih.
- Skrb za promoviranje programov, ki imajo manjši vpis kandidatov že tekom študijskega leta z različnimi dejavnostmi.

Priložnosti za izboljšanje:

- Deležnike in javnost pravočasno obveščati o svojih dejavnostih, še posebej o študijskih programih.
- Obveščanje o samoevalvaciji in ukrepih za izboljšanje na način, da se poveča motivacija za doseganje zanke kakovosti.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /
Ne izpolnjuje standardov kakovosti
Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: /

POVZETEK

Izpolnjevanje standardov kakovosti

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Izpolnjuje standarde kakovosti

Vzorčna evalvacija na Pedagoški fakulteti v Ljubljani za dva študijska programa in sicer Dvopredmetni učitelj (prva stopnja) in Poučevanje (druga stopnja) je pokazala, da fakulteta izpolnjuje vseh pet standardov. Študijski program Dvopredmetni učitelj se izvaja kot redni študij in Poučevanje kot redni in izredni študij, oba na lokaciji fakultete v Ljubljani. Drugih lokacij za izvajanje fakulteta nima akreditiranih.

Standard 1 - notranje izboljšanje študijskega programa dosega s sklenjeno zanko kakovosti, saj vključuje vse zaposlene v evalvacijo, posodabljanje in razvoj študijskih programov. Izboljšanje študijskih programov dosegajo s stalnimi spremljanji kakovosti, pri čemer bi lahko bolj vključili tudi učitelje iz mentorskih šol in druge deležnike. Dvopredmetni diplomanti so hitro zaposljivi na trgu, tudi zaradi uvajanja možnosti študija tretjega predmeta.

Standard 2 – uresničevanje nalog na osnovi samoevalvacijskih poročil dosegajo s spremljanjem realizacije Poročil o kakovosti so oblikovali kazalnike kakovosti za pedagoško delo (1., 2. in 3. stopnja), raziskovalno in umetniško delo, mednarodno sodelovanje, nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, tutorski sistem, človeške vire, knjižnico, delovanje komisij fakultete, investicije in prostore, študente s posebnimi potrebami, zadovoljstvo z vodstvom fakultete, delovanje referata in ostalih strokovnih služb. Doseganje kazalnikov spremljajo s pregledom realizacije postavljenih ciljev za preteklo leto, kjer ugotavljajo stanje doseganja postavljenih ciljev.

Standard 3 – spremljanje in posodabljanje študijskih programov dosegajo z letnimi posodobitvami na podlagi letnega poročila o kakovosti, torej samoevalvacije. V okviru samoevalvacije je pozornost namenjena tudi kompetencam diplomiranih dvopredmetnih učiteljev in diplomantov programa Poučevanje. Vse naštetu služi tudi kot povratna informacija za programske inovacije. Na podlagi dokumentacije in razgovorov bi lahko sklepali, da obstajata horizontalna in vertikalna povezava med obveznimi in izbirnimi predmeti, kar se najbolje kaže v magistrskih nalogah študentov na študijskih programih dvopredmetni učitelj in poučevanje. Izpostavljena je tudi kakovostna povezava med didaktičnimi predmeti in predmeti stroke ter povezava strokovnih predmetov z istega predmetnega področja, kot uspešen primer pa je navedeno tudi predmetno področje Biologije.

Standard 4 – izvajanje študijskega programa vključuje uporabo modernih metod poučevanja, prav tako je način in oblika poučevanja prilagojena študentom, predvsem tistim s posebnimi potrebami, ki pa jih je malo. Izvajalci predmetov ob začetku študijskega leta pozovejo študente, ki imajo priznan status, da se pri njih oglasijo na govornih urah ter tako z njimi uskladijo potrebe po prilagoditvah samega študija. Študentje kot glavno prednost izpostavijo tudi delo v majhnih skupinah. Visokošolski zavod ima vzpostavljen sistem tutorstva. Tutorstvo je zastavljeno celovito in primerno. Pristop obrnjenega učenja je ustrezno implementiran, čeprav ga nosilci predmetov in študenti povezujejo predvsem s samostojnim delom v okviru seminarskih vaj. Obseg in vrsta kontaktnih ur, kot izhaja iz učnih načrtov, je skladna z namenom študija, ki ga izvaja visokošolski zavod. Študenti na visokošolskem zavodu pridobijo ustrezne kompetence, ki jih potrebujejo za svojo nadaljnjo karierno pot, kar tudi poudarijo tako diplomanti kot tudi zunanji deležniki. Študentje z opravljanjem praktičnega

izobraževanja pridobijo ustrezne kompetence, ki jim bodo služile na njihovi nadaljnji karierni poti.

Standard 5 – varovanje pravic deležnikov uresničuje tako, da fakulteta visokošolskim učiteljem zagotavlja spoštovanje njihovih pravic in avtonomijo pri poučevanju in to imajo tudi zapisano kot pravico učiteljev, kar ocenjujemo kot zelo pozitivno. Redno in dopolnilno zaposlenim na fakulteti zagotavlja karierni razvoj, tudi v obliki podpore pri doktorskem študiju in finančni podpori pri udeležbi na drugih izobraževanjih, konferencah in objavah člankov v tujih revijah.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Odličnost

/

Summary

A sample evaluation at the Faculty of Education in Ljubljana for two study programs, namely Two-subject teacher (first level) and Teaching (second level) showed that the faculty meets all five standards. The study program Two-subject teacher is carried out as a full-time study and Teaching as a full-time and part-time study, both at the location of the faculty in Ljubljana. No other locations for the implementation of this study are accredited to the faculty.

Standard 1 - achieves the internal improvement of the study program with a closed quality loop, as it includes all employees in the evaluation, updating and development of study programs. The improvement of study programs is achieved through constant quality monitoring, but the teachers from mentoring schools and other stakeholders could also be more involved. Dual-subject graduates are easily employable in the market, in part due to the introduction of the possibility of studying a third subject.

Standard 2 - implementation of tasks based on self-evaluation reports is achieved by monitoring the implementation of Quality Reports have developed quality indicators for pedagogical work (1st, 2nd and 3rd level), research and artistic work, international cooperation, further education and training, tutoring system, human resources, library, operation of faculty commissions, investments and premises, students with special needs, satisfaction with the management of the faculty, operation of the department and other professional services. The achievement of indicators is monitored by reviewing the realization of the set goals for the previous year, where they determine the status of achieving the set goals.

Standard 3 - monitoring and updating of study programs is achieved through annual updates on the basis of the annual quality report, i.e. self-evaluation. As part of the self-evaluation, attention is also brought to the competencies of graduate two-subject teachers and graduates of the Teaching program. All of the above mentioned also serves as feedback for software innovation. Based on the documentation and interviews, it could be concluded

that there is a horizontal and vertical connection between compulsory and elective courses, which is best reflected in the master's theses of students in the study programs two-subject teacher and teaching. The qualitative connection between didactic subjects and subjects of the profession and the connection of professional subjects from the same subject area are also highlighted, and the subject area of Biology is also cited as a successful example.

Standard 4 - the implementation of the study program includes the use of modern teaching methods, as well as the method and form of teaching being adapted to students, especially those with special needs, which are few. At the beginning of the academic year, course lecturers invite students who have a recognized status to come and discuss the need for adjustments to the study plan itself, should there be any. Students also point out working in small groups as the main advantage. The higher education institution has an established tutoring system. It is comprehensive and appropriate. The reverse learning approach is properly implemented, although course holders and students mainly associate it with independent work in the framework of seminar exercises. The scope and type of contact hours, as derived from the curricula, is consistent with the purpose of the study conducted by the higher education institution. Students at the higher education institution acquire the appropriate competencies they need for their further career path, which is also emphasized by both graduates and external stakeholders. By completing practical education, students acquire appropriate competencies that will serve them in their further career path.

Standard 5 - protects the rights of stakeholders in such a way that the faculty provides higher education teachers with respect for their rights and autonomy in teaching, and this is also written as the right of teachers, which we assess as very positive. It provides regular and additional career development to the employees of the faculty, also in the form of support in doctoral studies and financial support in participation in other trainings, conferences and publication of articles in foreign journals.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

